

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-6104195697
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

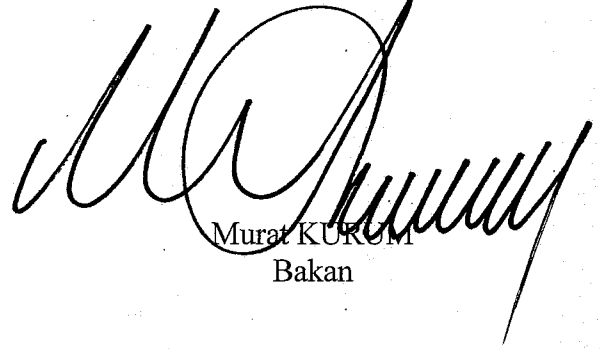
25 Haziran 2021

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (61 Adet, 129 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT BAKAN'IN
TBMM 7/44443 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

7144443
SK 142

SORULAR

- 1) 2002-2020 yılları arasında altın madeni arama sahası ile ilgili olarak kaç adet çevresel etki değerlendirme raporu (ÇED Süreci) tamamlanmış ve bunlardan kaçına "ÇED olumlu", "ÇED Olumsuz", "ÇED gerekli", "ÇED gerekli değildir" kararı verilmiştir? Yıllara ve bölgelere göre dağılımı nasıldır?
- 2) Yıllar içindeki tecrübelerle bakıldığında altın arama faaliyetlerinin ciddi şekilde doğa tahribatına neden olduğu ve arama yapılan bölgedeki canlı hayata ciddi zararlar verdiği görülmüştür. Faaliyetlerin insan sağlığına ilişkin riskleri ile ilgili bir değerlendirme yapılmış mıdır? Altın madeni arama faaliyeti başlamadan önce, söz konusu faaliyetin doğaya, çevreye, turizme, tarihe vereceği zararlar için hangi tedbirler alınmaktadır?
- 3) Bilim insanları, siyanürle altın aranan bölgelerde;
- Doğal yerleşik ve endemik türlerin yok edilmesi,
 - Maden çevresinde ekolojinin olumsuz yönde etkilenerek bozulması,
 - Katı, sıvı ve gaz atıkların olumsuz etkileri yanı sıra işletme sonrası gözlemlenen kalıntıların ve harabe görüntüsünün yarattığı estetik kayıplar,
 - Yer altı sularında kalite düşüşü ve/veya kirlilik artışı,
 - Hava kirlenici emisyonlar,
 - Tehlikeli ve zararlı kimyasalların yarattığı riskler,
 - Tehlikeli ve zararlı kimyasalların taşıma, depolama ve kazalar sonucu ortaya çıkartacağı sorunların taşıdığı yüksek riskler,
 - İşletme bölgesinde ve çevrede yaşayanların sağlık problemleri gibi tespitleri işaret etmektedirler.

Yukarıda sıralanan ve ülkemizin diğer bölgelerinde görülen bu olumsuzlukların yaşanmaması için Bakanlık olarak hangi tedbirleri almış bulunmaktasınız?

4) Ülkemizin farklı bölgelerinde projelendirilen maden sahalarının toplam alanı ne kadardır? Yeni projelendirilen maden işletmeleri için açılacak yüzey alanının bitki dokusu; ağaç türü, yaşı ve sayısı konusunda herhangi bir çalışma var mıdır? Ülkemizin farklı bölgelerinde gerçekleştirilen altın arama faaliyetleri için söz konusu bölgelerde kaç adet ağaç kesilmiştir?

5) Madencilikte siyanür türü kimyasalların kullanımının ciddi sonuçları bulunmaktadır. Türkiye'de ve dünyada sızma, taşma veya çökme nedeniyle meydana gelen çok sayıda örnek bulunmaktadır. Bu örneklerde maden firmalarının hiçbir zaman sızıntıyı kabul etmediği görülmektedir. Sözü edilen riskler bağlamında altın arama alanlarının denetimi, ekolojik dengenin korunması yer altı ve yerüstü sularının kirlenmesinin önlenmesi için Bakanlık olarak ne gibi tedbirler alınmaktadır?

CEVAP

Görev, yetki ve sorumluluklarımız kapsamında altın madeni arama sahası ile ilgili olarak değil; sadece karar verilen projelere, illere, yıllara, sektörlere vb. bilgilere göre ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğümüzün internet sayfasından halkın erişimine sunulan başlıklara ait bilgi verilebilmektedir.

- ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğümüz internet sayfasında (<https://ced.csb.gov.tr>) "ÇED Kararları" başlığında yer alan "ÇED Olumlu Kararları" ve "Mevzuattan İade/ÇED Olumsuz Proje Listesi" alt başlıklarında yer alan dosyalardan bilgiler halkın erişimine sunulmaktadır.
- ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğümüz internet sayfası (<https://ced.csb.gov.tr/duyurular>) ve 81 İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerimizin internet sayfası "Duyurular" başlığı altında yer alan "ÇED Duyurularına ulaşmak için tıklayınız" başlığından ÇED süreci başlamış ve tamamlanmış olan projelere ait bilgiler halkın erişimine sunulmaktadır.
- ÇED kararlarının illere ve yıllara göre dağılımına ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğümüz internet sayfasında (<https://ced.csb.gov.tr>) "Resmi İstatistikler" başlığında yer alan ÇED İstatistikleri'nden erişim sağlanabilmektedir.

Diğer taraftan, Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatının denetimle yetkilendirilmiş personelleri tarafından, faaliyetlere yönelik olarak planlı, ani ve şikayet üzerine çevre denetimleri ve ÇED izleme-kontrol çalışmaları gerçekleştirilmektedir. ÇED İzleme-Kontrol ve çevre denetimi çalışmalarında ÇED Kararı bulunan projeler yerinde incelenerek gerek ÇED Raporları gerekse Proje Tanıtım Dosyalarında yer alan taahhütler doğrultusunda çalışıp çalışmadığı ve bu taahhütler kapsamında yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği hususları irdelenmektedir. Bu kapsamda aykırılıkların tespit edilmesi halinde 2872 sayılı Çevre Kanununun 20. Maddesi gereğince idari yaptırımlar ve para cezaları uygulanmaktadır. ÇED Kararı bulunmayan tesisler de çevreyi kirletmemekle mükellef olduğundan, şikayet sonrası yapılan denetim sonucunda Çevre Kanununa göre idari yaptırımlar ve para cezaları uygulanmaktadır.

Ülkemizdeki tüm madencilik faaliyetlerine ilişkin 2019 yılında 4977, 2020 yılında 3948, 2021 yılında 1247 denetim gerçekleştirilmiştir. Yapılan denetimler neticesinde Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen 2019 yılında 347 tesise toplam 20.111.060,94 TL, 2020 yılında 349 tesise toplam 16.244.297,96 TL ve 2021 yılında 121 tesise toplam 5.431.388,03 TL idari yaptırım uygulanmıştır.